

**Доклад за последваща оценка на
изпълнението на ОПР 2007 – 2013 г. на
община Полски Тръмбеш**

ноември 2014 г.

Съдържание

1. Методика	3
1.1. Етапи на оценката.....	3
1.2. Методология	3
1.3. Източници на информация	4
2. Анализ на правната рамка.....	5
3. Ключови промени в социално-икономическото развитие.....	9
3.1. Кратко описание на общината	9
3.2. Икономика	9
3.3. Население	11
3.4. Околна среда и техническа инфраструктура	12
6. Оценка на изпълнението на плана.....	16
6.1. Изпълнение на приоритет 1	17
6.2. Изпълнение на приоритет 2	20
6.3. Изпълнение на приоритет 3	21
6.4. Изпълнение на приоритет 4.....	22
6.5. Общо изпълнение на плана.....	23
7. Ефикасност, ефективност и въздействие	23
7.1. Ефективност на приоритет 1.....	25
7.2. Ефективност на приоритет 2.....	26
7.3. Ефективност на приоритет 3.....	26
7.4. Ефективност на приоритет 4.....	27
8. Устойчивост на резултатите	27
9. Оценка на наблюдението	29
10. Изводи и препоръки	31
Приложение 1	33

1. Методика

При оценката са използвани Методическите указания на Министерство на регионалното развитие за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.

1.1. Етапи на оценката

Оценката на Общинския план за развитие на община Полски Тръмбеш премина последователно през следните етапи:

Проучване: През този етап бе създадена организацията за провеждане на последваща оценка. Проучени бяха основните планови и стратегически документи:

ОПР 2007 - 2013 г., Стратегия за развитие на област Велико Търново 2005 – 2015 г., Доклад за резултатите от Междинната оценка на регионалния план за развитие на северен централен район (СЦР) от ниво 2 за периода 2007-2009 г., Актуализиран документ за изпълнение на Регионален план за развитие на СЦР 2011 - 2013 г.; Общински план за развитие 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш и Актуализиран документ за неговото изпълнение за 2012 – 2013 г. Беше събрана базова информация и статистически данни за нуждите на анализа и оценката от Националния статистически институт.

Анализ и оценка: Извършени са обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Изготвена е последващата оценка на ОПР, резултатите от която са описани в настоящия доклад. Направен е анализ на ключовите промените в социално-икономическото развитие на общината, изпълнението на целите и приоритетите, ефективността на ОПР 2007 – 2013 г., въздействието от изпълнението на плана, устойчивостта на получените и/или очакваните резултати и капацитета за управление на проекти. Направени са съответните изводи, обобщения и препоръки за следващия програмен период.

Съгласуване и приключване: Това е заключителният етап, свързан със съгласуване на настоящия доклад и направените констатации с администрацията на община Полски Тръмбеш. Получените допълнения, коментари и забележки от страна на администрацията са включени в доклада за последваща оценка.

1.2. Методология

Наблюдение – пряк метод за събиране на данни и информация;

Проучване—проучваненадокументи, информацияи данниотразличниизточници, включително анкетно проучване;

Описание—описватсефакти, данни, резултати, констатации, препоръкииизводи;

Анализисинтез—анализирасебазоватавходящаинформацияиданниисеобобщават резултатитезанивотона изпълнение на ОПР 2007 – 2013 г.;

Оценка—

оценявасестепентанаизпълнение, степентанапостиганеназложенитецели, ефективностиефикасностнаизползванитересурси, въздействие и устойчивост на резултатите;

Сравнение—сравняватседанни, факти, показателии резултати. На базана сравнениетосе правят изводи и препоръки.

1.3. Източници на информация

За последващата оценка са използвани следните източници на данни и информация:

- Общински план за развитие на община Полски Тръмбеш 2007-2013 г.;
- Доклад за Междинна оценка на ОПР 2007 – 2013 г.;
- Актуализиран документ за изпълнение на ОПР за 2012 – 2013 г.;
- Стратегия за развитие на област Велико Търново 2005 – 2015 г.;
- Доклад за резултатите от Междинната оценка на регионалния план за развитие на северен централен район (СЦР) от ниво 2 за периода 2007-2009 г.
- Актуализиран документ за изпълнение на Регионален план за развитие на СЦР 2011 - 2013 г.
- Официални данни от Националния статистически институт;
- Годишни доклади за наблюдение и изпълнение на ОПР 2007 – 2013 г. за 2008 г., 2009 г. 2010 г., 2011 г., 2012 г. и 2013 г. на община Полски Тръмбеш;
- ИСУН;
- Интервю с представители на община Полски Тръмбеш;
- Методическите указания на Министерството на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.

2. Анализ на правната рамка

Европейски регламенти, национални и местни нормативни актове

Общинският план за развитие представлява инструмент, чрез който се формулира общата рамка за развитие на общината в средносрочен план. Като цяло той отразява и съчетава както потенциала и предимствата на територията, така и стратегическите цели и приоритети за нейното развитие, които са в съответствие с целите и приоритетите на регионално и национално ниво. За наблюдение и отчитане изпълнението на плана е задължително изграждането на подходяща система за мониторинг, анализ, оценка и контрол.

Наблюдението на изпълнението на плана е уредено в Закона за регионално развитие и правилника за неговото прилагане.

Наблюдението на провежданите политики е комплексен процес, който е неразделна част от цикъла на стратегическо планиране и управление на проекти. Целта на наблюдението е да се осигури необходимата сигурност, че изпълняваните публични политики се прилагат ефективно, че те постигат желаните и необходими резултати, като същевременно гъвкаво се адаптират към динамиката на средата, в която се прилагат.

Визията е обобщена представа на една общност за стандарта на живот и качествата на средата, която тази общност изгражда, поддържа и обитава. Представата за развитие на община Полски Тръмбеш, включена в плана е: „Община Полски Тръмбеш да се превърне във високотехнологичен, модерен аграрен, търговски, транспортен и промишлен център, с добра вътрешно териториална балансираност на селско и градско население, с рационално използване на природните и антропогенните ресурси и културното наследство, с уравновесено и устойчиво социално, икономическо, културно и духовно развитие на социална общност от образовани, можещи и отговорни граждани.“

В този обобщен вид тя е в съответствие със социално-икономическите приоритети на НСРР, Плана за развитие на СЦР и визията на ОСР.

В ОПР 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш са заложили следните 4 приоритета (П):

- П 1. „Постигане на устойчив икономически растеж чрез повишаване трудовата заетост и образователно-квалификационното ниво на населението.“
- П 2. „Опазване и възстановяване на околната среда с цел подобряване на привлекателността и качеството на живота в населените места от Общината.“

- П 3. „Развитие на техническата и социална инфраструктура, отговаряща на съвременните европейски стандарти.“
- П 4. „Укрепване административния капацитет на Общината.“

Приоритетите са добре формулирани и съчетават местния потенциал с целите и насоките за развитие на регионално, национално и европейско ниво.

Като цяло ОПР 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш е съобразен с:

- Общия регламент за структурните фондове на ЕС – Регламент (ЕС) № 1260/1999, Регламент (ЕС) № 1783/1999 за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРД), Регламент (ЕС) № 1784/1999 за Европейския социален фонд;
- Европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
- Изискванията за осигуряване на информация и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
- Методологическите работни документи на ЕК за използване на индикатори и извършване на оценки;

Спазва се принципът на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни донори.

В края на 2012 г. е приета *Национална концепция за пространствено развитие*. Най-общо, тя задава модел за полицентрично развитие на селищната мрежа и платформа за пространствена координация на секторните политики. Всяка от общините следва да интерпретира и доразвие на своенивонасоките за развитие на селищната симрежа, на проблемите за достъпност на населените места, идентифициранена локализацията на растеж и генериранена за ест.

България поема своята отговорност за реализиране на целите на стратегия „Европа 2020“. Националните ангажименти вече получиха съответни параметри на регионално и областно ниво. В зависимост от спецификата и потенциала си, всяка от съставните общини на областта следва да самоопредели конкретни целеви величини по петте цели на „Европа 2020“.

Стратегия „Европа 2020“ залага три основни приоритета: **Интелигентен растеж** - изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; **Устойчив растеж** - насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите; **Приобщаващ растеж** - стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване. „Европа 2020“ включва пет основни цели: заетост за 75% от населението на възраст 20-64 години; Инвестиции в научноизследователска и развойна дейност в размер 3% от БВП на ЕС; Постигане на целите „20/20/20“ по отношение на климата и енергията (съкращаване на емисиите въглероден диоксид с 20% в сравнение с нивата от 1990 г., увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници до 20% и намаляване на консумацията на енергия с 20%). Целите дават обща визия за основните параметри на ЕС през 2020 г. Те са превърнати в национални цели, така че страните членки да могат да проверят своя напредък по тях. Това са общи цели, които да бъдат постигнати чрез комбинация от национални и европейски действия. Те са взаимосвързани и взаимно подкрепящи се:

- Подобряването на образованието подпомага намаляване на бедността и повишава нивото на заетост;
- Повече научно-изследователска дейност/иновации в икономиката, комбинирани с по-ефективни ресурси, ни правят по-конкурентоспособни и създават нови работни места;
- Инвестициите в по-чисти технологии се борят с промените в климата, докато в същото време създават нови работни места и нов бизнес.

Тези цели трябва да бъдат взети под внимание при планиране на следващия програмен период, т.е. Общинския план за развитие за периода 2014 - 2020 г. Консултантът препоръчва да се обърне внимание по отношение на икономията на енергия и намаляване на замърсяването на въздуха и околната среда за постигане на целите 20/20/20.

Стратегически насоки за разработване на ОПР за периода след 2013 г.

Основният стратегически и програмен документ, в който са специфицирани главните цели и политики за развитие на цялата страна през следващия програмен период е Националната програма за развитие България 2020.

Като основни предизвикателства пред страната в този стратегически документ са посочени преодоляването на негативното въздействие от глобалната икономическа и финансова криза и преодоляването на натрупаните социални дефицити. За община

Полски Тръмбеш тази задача включва идентифициране на конкретни интегрирани интервенции, които да подобрят условията за развитие на икономиката и същевременно да мотивират човешките ресурси да повишават своето образование и квалификации да привлече такива в работоспособна възраст.

При разработването на ОПР за периода 2014 - 2020 г. следва да бъде отчетен новият стратегически програмен подход за политиката на сближаване с оглед на постигането на по-тясно интегриране на политиките на ЕС за изпълнение на Стратегията „Европа 2020“.

Основен документ, чрез който ще се определят конкретни финансови инструменти, съфинансирани от фондовете на ЕС е Споразумението за партньорството на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г. (Споразумение за партньорство). То беше одобрено в началото на м. август 2014 г. и очертава следните тематични цели:

1. Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите.
2. Подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии и тяхното използване и качество.
3. Повишаване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия и на селскостопанския сектор, и на сектора на рибарството и аквакултурите.
4. Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори.
5. Насърчаване на адаптацията към изменението на климата и превенцията и управлението на риска.
6. Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност.
7. Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури.
8. Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила.
9. Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността и дискриминацията.
10. Инвестиции в образование, обучение и в професионална квалификация за умения и учене през целия живот.
11. Повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефективна публична администрация.

3. Ключови промени в социално-икономическото развитие

Тази част цели да предостави информация за основни аспекти от социално-икономическото развитие на общината през изминалия програмен период на читатели, които не са запознати с развитието на населеното място.

Въпреки че като структура напомня съдържанието на социално-икономически анализ, не трябва да се счита за пълен и изчерпателен такъв.

3.1. Кратко описание на общината

Община Полски Тръмбеш е разположена в Северна България и е част от област Велико Търново. В обхвата на общината са включени 15 населени места (14 села и 1 град), които са разположени на 463,660 км².

Общински център е гр. Полски Тръмбеш, а селата са: Вързулица, Иванча, Каранци, Климентово, Куцина, Масларево, Обединение, Орловец, Павел, Петко Каравелово, Полски Сеновец, Раднево, Страхилово и Стефан Стамболово.

Община Полски Тръмбеш има общи граници със следните общини:

- Община Бяла, и община Стражица на изток;
- Община Горна Оряховица на юг;
- Община Павликени на запад;
- Община Свищов на север;

Град Полски Тръмбеш е разположен на 36 км от град Велико Търново и на 252,46 км от столицата на страната - град София.

По данни от Националния статистически институт за 2010 г. населението на община Полски Тръмбеш е 14 920 жители, а през 2012 г. – 13 996 души, което значи, че като цяло броят на хората, живеещи в общината намалява.

3.2. Икономика

Развитие на стопанския сектор

В състава на икономиката на община Полски Тръмбеш влизат предприятия от хранително-вкусовата промишленост, леката промишленост, предприятия за технологично оборудване за животновъдството; производство на машини и съоръжения за селското стопанство и др.

Селското, ловното, горското и рибното стопанство също са добре застъпени. Важна роля в

икономическия профил на общината играят и активните предприятия в сферата на търговията.

По данни от Националния статистически институт в периода 2010 - 2012 г. се отчита намаление на леглоденоноциите от 34 310 през 2010 г. на 21 960 през 2012 г., което е знак, че общината би могла да развие своя туристически потенциал в следващия програмен период, ако го определи за приоритет.

Наблюдава се повишаване на предприемачите на територията на община Полски Тръмбеш, тъй като броят на регистрираните фирми през 2011 г. е нараснал с 22% спрямо 2006 г. Като дялово разпределение, най-много е нараснал дялът на фирмите в сферата на селското стопанство – 55%, повишение се отчита и при фирмите за предоставяне на обществено хранене – 24% и при тези в търговията – 2%. Намаление се отчита при бизнес представителите на сторителния бранш.

В периода 2009 – 2011 г. се отчита нарастване на нетните приходи от продажби от 55 313 млн. лв. на 76 722 млн. лв., но трябва да се отчете, че това е съпроводено с намаление на броя на наетите лица от 1 167 на 828. Ръст се наблюдава и в стойността на дълготрайните материални активи на предприятията от 20 003 млн. лв. през 2009 г. на 25 203 млн. лв през 2011 г. Това са все положителни сигнали за стопанското развитие на общината, независимо че не се отчита въздействието на инфлацията.

Изпълнени проекти от ключово значение за икономическото развитие на община Полски Тръмбеш след 2011 г. са:

През 2011 г. - Строителството на нов търговско-сервизен център на „Булагро“ в град Полски Тръмбеш - инвестиция, която се оценява на 1 млн. евро.

През 2012 г. в с. Петко Каравелово е открита фабрика на „Тера клас“ ООД за преработка и съхранение на лук. Инвестицията е за над 1,2 млн. лв. Технологиите са за преработка на плодове и зеленчуци, но засега се работи само с лук. От нея се прави сушен лук, който се изнася в Германия.

През 2013 г. е направена инвестиция на стойност 25 млн. евро в съществуващата маслобойна от „Олива“ АД чрез Европейската банка за възстановяване и развитие, която е специализирана в производството на растително масло – основно от слънчоглед.

Също така фирма „България сат“ АД строи земна станция за сателитни антени. Фирмата е създадена през 2013 г. с капитал 10 млн. лв. Някои от собствениците са и управители на „Булсатком“. Друга фирма (на същите собственици) - „Делтаком електроникс“ закупи

общинска земя на територията на община Полски Тръмбеш за 1 млн. лв. и строи завод за сателитни антени за над 4,2 млн. лв. От 2007 г. фирмата вече има изграден завод за електроника, в който към момента са заети около 60 човека и се произвеждат елементи за сателитни приемници. Тази инвестиция бе за 4 млн. лв. върху 5 дка земя.

3.3. Население

Социално-демографска характеристика на община Полски Тръмбеш.

В община Полски Тръмбеш са включени 15 населени места (един град и четиринадесет села¹), чието население наброява по постоянен адрес 13 996 души. В общината преобладава селското население, което се дължи на големия брой села на територията на общината.

Населението е съставено от представители най-вече на българския етнос – 83%. Ромската етническа група е 4% от общото население на общината, а от турски етнос са се самоопределили 11%.

Коефициентът на естествен прираст се измерва чрез разликата между броя на живородените и броя на починалите на 1 000 души от средногодишния брой на населението. Естественият прираст е отрицателен за периода от 2008 г. до 2012 г., което е неблагоприятен фактор за бъдещото развитие на община Полски Тръмбеш, но е тенденция, характерна за болшинството от по-малките общини в България.

Статистическите данни сочат, че на територията на община Полски Тръмбеш броят на хората с основно образование и на тези със средно е около 40% за всяка от групите. Голям е дялът на неграмотните (около 18%). Хората с висше образование са около 8%.

Данните за безработицата на територията на община Полски Тръмбеш показват продължаване на тенденцията на високо ниво на безработица, характерно за минали периоди.

В сравнение с нивото на безработица на национално ниво за 2012 г., което е около 11%, безработицата в община Полски Тръмбеш е около 26%.

Като основни пречки за намирането на работа изпъкват ниската образованост и недостатъчната квалификация на човешките ресурси в общината, което ги прави недостатъчно конкурентоспособни.

¹ гр. Полски Тръмбеш и селата Вързулица, Иванча, Каранци, Климентово, Куцина, Масларево, Обединение, Орловец, Павел, Петко Каравелово, Полски Сеновец, Радиево, Страхилово и Стефан Стамболово.

През изминалия програмен период община Полски Тръмбеш е изпълнила редица мерки както за подобряване на състоянието на социално слабите лица така и за повишаване уменията и компетенциите на хората, търсещи работа.

3.4. Околна среда и техническа инфраструктура

Атмосферен въздух

В района на община Полски Тръмбеш липсват сериозни замърсители на атмосферния въздух.

Като сезонен замърсител, оказващ сериозно влияние на качеството на атмосферния въздух през зимата е битовият сектор. През лятото проблем се явява замърсяването от прах. Други замърсители е автомобилният транспорт.

Контролна дейност за състоянието на атмосферния въздух се извършва ежемесечно от РИОСВ, гр. Велико Търново в няколко пункта – Велико Търново, Свищов и Горна Оряховица, което означава, че на практика територията на общината е извън националната система за мониторинг.

Водоснабдяване и канализация

Водите на р. Янтра и р. Елийска, които са основните водни източници в община Полски Тръмбеш, са замърсявани основно от заустваните в тях битово-фекални и промишлени води на гр. Полски Тръмбеш. Животновъдството е друг ключов замърсител на р. Янтра.

Въпреки че всички населени места в общината са водоснабдени, през 2013 г. в някои от тях - с. Страхилово, с. Масларево, с. Обединение и с. Иванча се наложи да се премине на режим на водоснабдяването. Загубите при подаване на питейна вода са 52%, което се дължи на остарялата водопроводна система.

Ефективността на водоползването е намалена и от практиката да се използва питейна вода за поливане, която е препоръчително да се преустанови.

През изминалия програмен период не са изпълнени значими проекти за подобряване на водните ресурси в община Полски Тръмбеш.

Почви

Основното предизвикателство пред община Полски Тръмбеш замърсяването на почвите с пестициди, изхвърлянето на битови отпадъци и напояването със замърсени води.

Това е и причината да се търсят възможности за биодинамично земеделие, което е една устойчива форма за развитие на общината.

Отпадъци

Един от най-сериозните екологични проблеми както за цялата страна, така и за община Полски Тръмбеш е проблемът с отпадъците.

Община Полски Тръмбеш участва като партньор на общините Борово, Бяла, Две Могили, Ценово, Опака в „Регионално сдружение за управление на отпадъците – ЯНТРА-ЛОМ 2008” за изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Борово/Бяла.

Към настоящия момент са извършени следните действия от страна на Бенефициента по договора – Община Бяла: Сключени договори за следните обществените поръчки:

Канцеларски материали и офис оборудване за административните цели на ЗИП - Договор №Д-108/17.04.2013 г.(DIR-5112122-C010-D-1)

"Осъществяване на цялостен /текущ и окончателен/ одиторски контрол по проект: „Изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово (Бяла, област Русе)” по Приоритетна ос 2 на ОП „Околна среда 2007-2013г.”- Договор №Д-275/02.08.2013 г.(DIR-5112122-C010-U-4).

"Изпълнение на дейности за осигуряване на информация и публичност в рамките на проект:"Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Борово (Бяла, обл. Русе), Договор за БФП №DIR-5112122-C010/14.12.2012 г., финансиран по ОПОС 2007-2013 г.", съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от Кохезионния фонд на Европейската общност."- Договор №Д-163/21.05.2013 г.(DIR-5112122-C010-U-2).

"Упражняване на строителен надзор, технически, количествен и стойностен контрол и отчитане на изпълнението на СМР, включително изготвянето на технически паспорт и въвеждане в експлоатация на обект: Инженеринг по проект: Изграждане на РСУО за регион Борово (Бяла, обл. Русе)-Работно проектиране и изграждане на довеждаща

инфраструктура до площадката, изграждане на РСУО за регион Борово (Бяла, обл. Русе) и доставка на мобилно експлоатационно оборудване за РСУО". - договор №Д-142/16.06.2014 г.(DIR-5112122-C010-U-5)

"Упражняване на авторски надзор по време на строителството на обект:"Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Борово (Бяла,обл.Русе).” - Договор №Д-201/18.06.2013 г. (DIR-5112122-C010-U-3)

Доставка на контейнери и транспортни средства за разделно събиране на рециклируеми и зелени отпадъци по проект „Изграждане на Регионална система за управление на отпадъците за Регион Борово (Бяла, област Русе) с обособени позиции както следва: позиция № 1 - „доставка чрез покупка на транспортни средства за разделно събиране на рециклируеми отпадъци и обучение“; позиция № 2 - „доставка чрез покупка на контейнери за рециклируеми и зелени отпадъци” - склийчен Договор № Д-214/04.09.2014 г. (DIR-5112122-C010-D-2) по позиция № 2 - „доставка чрез покупка на контейнери за рециклируеми и зелени отпадъци” . Предстои сключване на договор с избрания изпълнител по обособена позиция №1 „доставка чрез покупка на транспортни средства за разделно събиране на рециклируеми отпадъци и обучение“

Все още не е сключен договор с изпълнител за обществена поръчка с предмет: „Инженеринг по проект „Изграждане на Регионална система за управление на отпадъците за Регион Борово (Бяла, област Русе)”, Работно проектиране и изграждане на довеждаща инфраструктура до площадката, изграждане на РСУО за регион Борово (Бяла, обл. Русе) и доставка на мобилно експлоатационно оборудване за РСУО”. Същата е обжалвана пред КЗК и ВАС.

През 2012г.община Полски Тръмбеш кандидатства с проект: ”Закриване, техническа и биологична рекултивация на Общинско депо за отпадъци на община Полски Тръмбеш”, но не е осигурено финансиране от ПУДООС. Общината не е намерила друго финансиране.

Основна част от замърсяването на част от зелените площи се дължи на създаваните от населението нерегламентирани сметища, които се създават с цел изхвърляне на строителни и други отпадъци от граждани и фирми. Такъв вид отпадъци се изхвърлят и в контейнерите за битови отпадъци, което ги амортизира много по-бързо.

От 2012 г. в общината се осъществява и разделно събиране на отпадъци на база на сключен договор с „Екоколект“ АД.

Като цяло община Полски Тръмбеш се справя добре с текущите въпроси по сметосъбиране и третиране на отпадъците. Необходимо е да се имплементират допълнителни мерки за насърчаване на разделното изхвърляне на отпадъци от населението и такива за разяснение от вредите на нерегламентираните сметища.

За периода 2007г.– 2013г. сметосъбирането и сметоизвозването в община Полски Тръмбеш се осъществява чрез възлагане на външен изпълнител. Обхванати са всички населени места в община Полски Тръмбеш.

Техническа инфраструктура

Както вече споменахме по-горе в доклада, водоснабдителната, канализационната и системата за пречистване на вода имат нужда от сериозно подобрение на инфраструктурата, за да може да се осигури по-ефективно използване на водните ресурси и да се гарантира тяхното пречистване.

Мерки в тази посока са предприети през първите години на действие на ОПР – до 2012 г. След този период няма реализирани интервенции в тази посока, въпреки че нуждата от тях е все още актуална. Препоръчително е да се анализират причините и да се търсят нови възможности. Част от тях са свързани с политиката на държавно ниво и управлението на оперативна програма „Околна среда“ 2007 – 2013.

Общинската пътна мрежа на територията на община Полски Тръмбеш е 37,69 км и немалка част от тях са в незадоволително състояние. През 2013 г. е подписан договор с ДФЗ за ремонт на следните общински пътища:

- с.Полски Сеновец – с.Стефан Стамболово;
- с. Петко Каравелово – с. Стрелец.

Общинската администрация полага грижи и регулярно извършва ремонти и подобрение на пътната инфраструктура. Голяма част от изпълнените интервенции по ОПР 2007 – 2013 г. са насочени именно към модернизиране на пътната инфраструктура в общината.

6. Оценка на изпълнението на плана

При изготвянето на Общинския план за развитие 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш е спазен принципът на интегрирания подход, отчитащ аспектите на социалната среда, околната среда, както и икономическите проблеми на територията. При разработването на стратегическите цели са участвали всички заинтересовани страни и партньори на общината.

Общинският план за развитие на община Полски Тръмбеш за 2007 – 2013 г. и Актуализираният документ за неговото изпълнение включват четири приоритета и шестнадесет специфични цели. За всяка от целите са предвидени конкретни мерки, чрез които те да се постигнат.

През 2011 г. е извършена междинна оценка на ОПР 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш. Отчетените резултати са представени в Приложение 1 от настоящия доклад.

Съгласно ОПР 2007 – 2013 г. и индикативната финансова таблица, която е неразделна част от него, необходимите средства за реализация на всички мерки и за постигането на приоритетите са **61 225 132 лв.**

Както се вижда на Фиг. 1 по-долу, индикативно предвидените средства за изпълнение на Приоритет 2 (35%) и Приоритет 3 (39%) са равномерно разпределени. По тези два приоритета са планирани мерки, свързани основно с подобряване на техническата инфраструктура на територията на общината. Това е и основната причина сумите да са толкова големи, тъй като този тип проекти са изключително ресурсоемки. На следващо място с 25 % се подрежда Приоритет 1, по който е планирано да се изпълнят интервенции за постигане на икономическо развитие и повишаване знанията и уменията на човешките ресурси в общината. На последно място с 1% от индикативните финанси е Приоритет 4, който е с фокус върху повишаването на административния капацитет на общинската администрация.

Като цяло може да се каже, че планът не е прекалено амбициозен тъй като предвижда изпълнение на проекти на стойност близо 9 млн. годишно, което е сравнително реалистично². Все пак трябва да се отчете фактът, че ОПР 2007 – 2013 г. е разработен и изпълняван в различна среда, имайки предвид, че България е равноправен член на Европейския съюз от 1 януари 2007 г., и че отминалият програмен период беше

²В други общини това разпределение е над 20 млн. годишно.

съгътстван от редица новости в управлението на проектите в сравнение с начина на работа и процедурите по предприсъединителните фондове.

Друг важен факт е зависимостта на общинската администрация от държавната политика за регионално развитие и от ограниченията за финансиране, които произтичат от условията на оперативните програми, съфинансирани от Европейския съюз - основен източник на средства за изпълнение на общинските планове за развитие на всички 264 общини в България.

Информацията за изпълнението на ОПР 2007 – 2013 г. се базира на данните предоставени от община Полски Тръмбеш в отчетите за наблюдение на изпълнението на плана за 2008 г., 2009 г., 2010 г., 2011 г., 2012 г. и 2013 г., от междинната оценка, която обхваща периода до края на 2010 г., както и от Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България.

Фиг. 1. Индикативно разпределение на ресурсие в ОПР на община Полски Тръмбеш 2007 – 2013 г.

6.1. Изпълнение на приоритет 1

Дейностите поприоритет 1 „Постигане на устойчив икономически растеж чрез повишаване трудовата заетост квалификационното ниво на населението“ включват мерки, които допринасят за постигането на следните цели:

1. Развитие на селското и горско стопанство като суровинна база на икономиката в региона и увеличаване на заетостта в населените места от общината.
2. Стимулиране развитието на местната промишленост.
3. Развитие на нови форми за икономически растеж.
4. Развитие на туризма.
5. Съхраняване на човешкия и кадровия потенциал и подобряване на социалния статус на населението.
6. Развитие на младежките дейности.

Изпълнените интервенции са следните:

2008 - 2010

- Организиран курс по билкарство;
- Изградени два силоза (зърно бази) в с. Петко Каравелово;
- Отдадени под наем язовири;
- Запазена база за производство на селскостопанска техника („Първи май“);
- Създадено общинска дружество за поддръжка и ремонт на общинското имущество и разкрити 14 нови работни места;
- Категоризирани 26 нови търговски обекта;
- Обучени 30 души по предприемачество;
- Приключен е 1 проект - „Полски Тръмбеш и Лехлиу-Гара партньорство за местно трансгранично икономическо развитие“. Създадени са партньорства между бизнеса в общините Полски Тръмбеш и община Лехлиу – Гара³;
- Възстановени седем спортни и туристически обекта;
- Подобрена инфраструктура за достъп до туристически и спортни обекти;
- Проведени културни събития;
- Проведени 21 обучителни курса;
- Доставено ново обзавеждане, технически средства за видео наблюдение, климатици, телевизор и DVD за едно училище (2008 г.);
- Ремонтиран Детски дом в с.Страхилово;
- Създаден Център за обществена подкрепа;
- Изпълнени социални проекти (Дом за деца – Страхилово, Центъра за социална рехабилитация и интеграция за пълно-летни лица и в Центъра за обществена подкрепа);
- Изпълнен проект „От социални помощи към заетост.“ - 183 крайни бенефициенти
- Изпълнен проект „Иновативни педагогически подходи в условията на билингвизъм и мултикултурна среда“;
- Различни инициативи за участие на младите хора от общината - "Да направим училището привлекателно за младите хора";
- Изпълнен проект „Младежта в действие“.

³ Проектът е отчетен, което публично-частно партньорство, което не е коректно, тъй като той е за трансгранично междуобщинско сътрудничество.

2011 - 2013

- Създадено предприятие за изкупуване на грозде и винопроизводство е ЕТ „Билегама”, гр. Полски Тръмбеш. Произвежда бели и червени вина;
- Всички 12 язовира се използват за рибовъдство;
- Инвестиции от „Олива“ АД на територията на общината;
- Подобрена инфраструктурата на една общинска фирма (Цех за перфорация на сита и ел. уреди в с. Полски Сеновец);
- Открита нова фабрика за преработка и съхранение на лук и други зеленчуци („Тера клас“ ООД);
- Открити 49 нови фирми -основно в сферата на търговията;
- Изграждане на нов търговско-сервизен център „Булагрогруп“ АД;
- Ремонтирана туристическа и спортната инфраструктура в гр. Полски Тръмбеш;
- Създаден туристически информационен център в сградата на историческия музей в гр. Полски Тръмбеш;
- Участие в голям проект за маркетингова стратегия на Придунавския регион в България⁴;
- Разработени два туристически маршрута на територията на община Полски Тръмбеш;
- Организиран различни културни мероприятия за широката общественост;
- Изпълнени проекти за заетост; Осигурена временна заетост за 131 + 70 + 133 души;
- Изпълнени проекти за обучение; Обучени 64 души;
- Интервенции и въведено целодневно обучение на учениците в СОУ Цанко Церковски;
- Обучени 7 души за фризьори;
- Обучени хора за озеленители;
- Въведени информационни и комуникационни технологии в училищата;
- Изпълнени различни социални дейности;Подпомагат се хора, които предоставят услугата приемна грижа; Реализиран е проект Личен асистент, Домашен социален патронаж и др. социални проекти;
- Проведени културни събития за сближаване на етническите групи на територията на общината.

Основните източници на финансиране на изпълнените мерки по този приоритет включват частни инвестиции, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,Програмата за развитие на селските райони, и др.

За периода 2007 – 2013 г. по приоритет 1индикативно са предвидени**15 433 132 лв.**Изпълнени са мерки и проекти, допринасящи за постигането на целите на

⁴ Изработен е каталог, който ще се презентира на международни изложения.

приоритета на стойност 8 683 031,44 лв., което е повече от половината от предвидените средства⁵.

6.2.Изпълнение на приоритет 2

Дейностите по Приоритет 2 „Опазване и възстановяване на околната среда с цел подобряване на привлекателността и качеството на живота в населените места от общината“ включват мерки, които допринасят за постигането на следните цели:

1. Въвеждане на екологосъобразно управление на отпадъците /ТБО, строителни, производствени и опасни отпадъци/.
2. Съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на района и подобряване състоянието на флората и фауната.
3. Опазване на въздуха, водите и почвите от замърсявания и създаване условия за възстановяването им за подобряване качеството на околната среда.
4. Рационално използване на ресурсите от минерални термални води за лечение и рехабилитация.

Изпълнените интервенции са както следва:

2008 – 2010 г.

- Закрити шест броя нерегламентирани сметища;
- Изготвена актуализирана програма за управление на отпадъците 2010 – 2014 г.;
- Изпълнени пет проекта за подобряване на системата за озеленяване;
- Проведени кампании за повишаване на екологичната култура на населението;
- Изпълнен един проект за борба с ерозията по поречието на р. Елийска;
- Почистена е р. Янтра;
- Възстановена лятна къпалня в гр. Полски Тръмбеш, която работи с минерална вода⁶;

2011 – 2013

- Изградени са сондажни кладенци за мониторинг на депото за ТБО;
- Изгражда се регионална система за управление на отпадъците;
- Почистване на зелените площи;
- През 2012 г. е приета Наредба за управлението, стопанисването и ползването на горски територии - общинска собственост;

⁵В тази сума са включени и частните инвестиции, за които оценителят е получил информация. За някои от изпълнените дейности на община Полски Тръмбеш липсва финансова информация.

⁶ Закупени билети за 2012 г. – 5000 бр.

- Проведени информационни кампании в училищата, свързани с опазването на околната среда;
- Работи се по преобразуването на минералните бани в с. Обединение в модерен балнеолечебен център.

Основните източници на финансиране са ПУДООС, общински средства и др.

За периода 2007 – 2013 г. по приоритет 2 индикативната сума на необходимите средства възлиза на **21 379 000 лв.** Получена е информация за изпълнени мерки на стойност **2 605 188,79 лв.**⁷

6.3. Изпълнение на приоритет 3

Дейностите по приоритет 3 „Развитие на техническата и социалната инфраструктура, отговаряща на съвременните европейски стандарти“ включват мерки, които допринасят за постигането на следните цели:

1. Усъвършенстване на транспортната инфраструктура.
2. Развитие на комуникационната инфраструктура.
3. Развитие на В и К – инфраструктура.
4. Развитие на енергийната система и внедряване на енергоспестяващи технологии.
5. Оптимизиране и ефективно използване на социалната инфраструктура.
6. Благоустрояване на селища.

Изпълнени са следните интервенции:

2008 – 2010 г.

- Частично реконструирана пътната инфраструктура и уличната мрежа - гр. Полски Тръмбеш и част от населените места в общината.
- Изградено е модерно уличното осветление;
- Изготвен селищен устройствен план на с. Петко Каравелово;
- Адаптирани три обществени сгради за достъп от трудно подвижни хора;
- Изцяло цифровизираните телефонни услуги;
- Разработен нов съвременен сайт на община Полски Тръмбеш;
- Частично изградена канализацията на гр. Полски Тръмбеш и започнато изграждане на канализация в с. Петко Каравелово, но поради спряно финансиране от ПУДООС проектите не могат да бъдат завършени и да се използва инфраструктурата.

⁷ В използваните източници на информация няма финансови данни за всички изпълнени дейности.

2011 – 2013 г.

- Частично ремонтирана пътна инфраструктура и улична мрежа (с. Куцина, с. Орловец, гр. Полски Тръмбеш);
- Частично реконструирана водопроводна и пътна мрежа в гр. Полски Тръмбеш, с.Каранци, с.Орловец, с.Климентово, с.Раданово, с.Полски Сеновец;
- Внедрени мерки за енергийна ефективност (в едно училище и една детска градина в гр. Полски Тръмбеш и в едно училище в с. Петко Каравелово);
- Изградена една фотоволтаична електро централа (в с. Полски Сеновец);
- Изграден цех за биодизел в с. Куцина;
- Ремонтиран втори етаж от общинския музей;
- Ремонтирана детската градина в с. Павел;
- Извършен основен ремонт на сградата на кметството в с. Полски Сеновец;
- Ремонтни дейности на обществени сгради;
- Реконструиран паметник в гр. Полски Тръмбеш;
- Ремонтирана автогарата в гр. Полски Тръмбеш и възстановена оградата на гробищния парк в общинския център.

Основните източници на финансиране са Програма за развитие на селските райони,финансови средства на общината и др.

За периода 2007 – 2013 г. по Приоритет 3 индикативно са определени като необходими **24 093 000 лв.** Получени са данни за реализирани проекти към момента на оценката на обща стойност **11 590 971,01 лв.**

По-слабото изпълнение на приоритета се дължи главно на неизпълнението на интервенциите, свързани с изграждане на пречиствателна станция за отпадни води, водоснабдителна и канализационни мрежи

6.4.Изпълнение на приоритет 4.

Изпълнените интервенциипо приоритет 4 „Укрепване административния капацитет на общината“ са следните:

2008 – 2010 г.

- Електронно предоставяне на административни услуги в кметствата и кметските наместничества;
- Участие на общината в съвместни проекти с други общини от европейски държави;

2011 – 2013 г.

- Изпълнени са проекти за развитие на професионалните умения и квалификация на служителите в общината;
- Дарен противопожарен автомобил на общината;

- Изпълнен съвместен проект "Music Tourism Volunteering In Europe" между община Полски Тръмбеш и побратимата ѝ община Сант'Елпидио а Маре, Италия.

Основните източници на финансиране са Оперативна програма „Административен капацитет“, финансови средства на общината и др.

За периода 2007 – 2013 г. по приоритет 4 в индикативната финансова таблица са предвидени **320 000 лв.** Има данни за изразходвани средства по този приоритет на стойност **1 601 439,26 лв.** Сумата надвишава индикативните средства, тъй като са отчетани общите бюджети на проекти, по които община Полски Тръмбеш е партньор с други европейски общини.

6.5. Общо изпълнение на плана

Общата стойност на заложените финансови средства за реализация на ОПР на община Полски Тръмбеш 2007 – 2013 г. е **61 225 132,00 лв.** Към момента на оценката са получени данни за изпълнени/договорени проекти и направени частни инвестиции на стойност **24 480 630,50 лв.**

През отчетния програмен период в община Полски Тръмбеш са изпълнени ключови проекти, които ще имат положително въздействие върху бъдещото социално-икономическо развитие на общината през следващия програмен период. Все пак някои фактори, със значително влияние върху развитието на административната зона, остават не адресирани (например демографския профил на общината). Това е съществен проблем за много населени места в България и изисква дълготрайни интегрирани мерки, за да бъде преодолян, въпреки че в глобален аспект целта е да се намали броят на населението на планетата, тъй като няма достатъчно ресурси.

7. Ефикасност, ефективност и въздействие

Ефикасността се отнася основно до своевременното и икономично изпълнение на планираните интервенции. В разглеждания случай това са мерките, включени в ОПР 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш.

Като цяло за общината, както и за всички бенефициенти на оперативните програми, е трудно да планират с голяма точност своите инвестиционни намерения, тъй като те са в пряка зависимост от сроковете за подаване на проектни предложения и другите ограничения на тези инструменти.

Ефикасното изпълнение в някои случаи се гарантира от условията на програмите – например одобрение на проекти за рехабилитация на уличната мрежа, при условие че вече има изградена канализация.

Разпоредбите на Закона за обществените поръчки (ЗОП) също допринасят за гарантиране на ефикасността на изпълнените проекти, тъй като той се стреми да поощри лоялната конкуренция на пазара. Целта е да се търси най-доброто съотношение между „стойност“ и „цена“ - икономически най-изгодната оферта.

През целия програмен период обаче прилагането на ЗОП е голямо предизвикателство за всички правни субекти в една или друга степен. Една от причините е неговото многократно именуване и допълнение, което изисква промяна на съществуващата практика, а това от своя страна поражда необходимостта от допълнително обучение на експертите, които прилагат ЗОП.

Ефективността на интервенциите се свързва с постигането на техните цели. По-точно този критерий отговаря на въпроса: „Каква е промяната в резултат на изпълнение на даден проект?“⁸ Това не се отнася само до фактите, например „брой санирани сгради“, а по-скоро до ефекта от тяхното саниране, което се очаква да е - „намалено потребление на енергия“.

За по-ясно отчитане на ефективността на интервенциите е необходимо да има индикатори на ниво резултат, чрез които да се измери постигнатото. Това важи и за въздействието от проектите върху социално-икономическото развитие в община Полски Тръмбещ, за измерването на което е необходимо да има предварително заложи индикатори за въздействие и целеви стойности. Към индикативната финансова таблица са разработени индикатори, които обаче не са отчитани в годишните доклади за изпълнение на плана, а и към тях не са заложи целеви стойности, което ги прави неизползваеми.

Въздействието от резултатите на интервенциите се свързва с тяхното дългосрочно натрупване, което да доведе до осезателна трайна положителна промяна във всички аспекти на социално-икономическия живот на населението на дадена територия – икономика, култура, здравеопазване, образование и др.

За целите на оценката, очакваните и вече наличните резултати и въздействия са формулирани от оценителя.

⁸ EVALSED, Наръчник за оценка на социално-икономическо развитие, Европейска Комисия, 2013 г.

7.1. Ефективност на приоритет 1

Като основен резултат от подобрената база на дружеството за поддръжка и ремонт на общинското имущество е създаването на 14 нови работни места.

В изпълнение на приоритета са подобрени и уменията на над 400 човека и е създадена временна заетост за над 500 души. За тяхната реализация обаче не се събират данни, което се отчита като пропуск на системата за мониторинг и наблюдение. Също така не е ясно дали се търсят специалисти с уменията, придобити в резултат на интервенциите (фризьори, озеленители и др.). Фактът, че безработицата не намалява е сигнал, че тези мерки не са достатъчно ефективни.

Вследствие на новоразкритите предприятия на територията на общината се наблюдава засилване на икономическия потенциал, което е положителен фактор за социално-икономическото развитие на административната зона и е препоръчително да продължи и през следващия програмен период.

Предоставени са много социални услуги и е подобрена инфраструктурата на някои социални структури в общината, което е повишило качеството на живот на хората от гледна точка на положението, което щеше да се наблюдава без изпълнението на тези интервенции⁹.

Този тип интервенции (за пасивно социално подпомагане) обаче са с временен ефект, което ги прави не особено устойчиви и изисква намиране на средства за тяхното продължаване във времето. По-добре би било да се намери дългосрочно решение на социалните проблеми на хората, когато това е възможно, така че те сами да могат да се издържат.

Отчита се подобрение в туристическата и спортната инфраструктура на територията на общината, което е предпоставка за развитие на туризъм и привличане на повече посетители.

След изпълнение на разработената маркетингова стратегия на Придунавския регион на България се очаква да се подобри туристическата атрактивност на общината. Това обаче не зависи пряко от община Полски Тръмбеш и е с неясен хоризонт на изпълнение.

⁹Counterfactual evaluation – съпоставителна оценка, която дава отговор на въпроса: „Какво щеше да стане, ако мерките не бяха изпълнени?“

Ефектите от проведените културни събития са сближаване на етническите групи, съхранение на културната идентичност на населението от общината и повдигане на духа на хората там, което обаче, за да има дълготрайно положително въздействие, има нужда да се надгражда и затвърждава с регулярно провеждане на подобни мерки. Ето защо този тип дейности е препоръчително да продължат да се изпълняват и през следващия програмен период.

7.2. Ефективност на приоритет 2

Като цяло в резултат на изпълнените дейности по този приоритет се наблюдава подобро състояние на околната среда. Това е постигнато чрез: закриване на нерегламентирани сметища, изпълнение на програмата за управление на отпадъци, подобряване на системата за озеленяване, предотвратяване на ерозията на р. Елийска, регулярно почистване на р. Янтра и повишаване на културата на населението в областта на опазването на околната среда.

В момента на оценката се изпълняват някои проекти (изграждане на регионално депо за отпадъци и изграждане на балнеолечебен център), които се очаква да имат положително въздействие върху околната среда и туристическата атрактивност на общината в бъдеще.

Трябва да се отчете спецификата на тази сфера и голямото натрупване на вредни елементи през годините, което е довело до настоящите климатични промени не само в локален, но и в глобален аспект. Ето защо, наред с други, е необходимо през следващия програмен период да се изпълнят инициативи за по-активно включване на гражданското общество в опазването на околната среда, тъй като последното в голяма степен зависи от човешката дейност.

7.3. Ефективност на приоритет 3

Постигнатото по този приоритет е допринесло за създаване на една по-добра среда за живот на местното население, а също така и на посетителите на община Полски Тръмбеш. Положителните резултати се дължат на изпълнените, макар и частични, интервенции за подобряване на пътната, водоснабдителната, канализационната и социалната инфраструктура на територията на общината.

Отчита се и подобрение в състоянието на комуникациите в сравнение с началото на програмния период.

Все пак е от съществено значение да се отбележи, че за някои ключови интервенции не са намерени средства или документите не са били достатъчно прецизно изготвени и те не са изпълнени. Това намалява планираната ефективност на плана като цяло и изисква допълнителен анализ на причините и поуките.

Тези проекти е препоръчително да се реализират през следващия програмен период, тъй като нуждата от тях все още е валидна.

7.4. Ефективност на приоритет 4

През изминалия програмен период се е повишил административният капацитет на община Полски Тръмбеш в няколко направления: предоставят се онлайн услуги на населението, което спестява време и средства; човешките ресурси в общината са обучени и по-компетентни да работят с хора със специални нужди и да управляват времето си ефективно.

Независимо от идентифицираните подобрения е препоръчително капацитетът на общинските служители да се развива и в бъдеще, тъй като следващият програмен период крие своите предизвикателства (с новите оперативни програми) и изисква активно и гъвкаво адаптиране както на централната, така и на местната администрация към новите изисквания.

Една от основните политики на ЕС е “учене през целия живот”, която със сигурност ще е от полза да се приложи на практика и в община Полски Тръмбеш, за да се постигне чувствително въздействие от интервенциите в дългосрочен план.

8. Устойчивост на резултатите

Устойчивостта на резултатите се отнася към продължаване на положителната промяна и след приключване на конкретната интервенция и без осигуряване на допълнително публично финансиране¹⁰. Тя зависи от възможностите на целевите групи и бенефициентите да продължат със собствени средства и ‘know-how’ да поддържат получените резултати, които са настъпили вследствие на изпълнението на конкретни дейности.

Устойчивостта на инфраструктурните проекти, които все още не са приключили, ще зависи от тяхното успешно приключване, а след изтичане на гаранционния срок - от

¹⁰EVALSED, Наръчник за оценка на социално-икономическо развитие, Европейска Комисия, 2013 г.

възможността на общинската администрация да ги поддържа, което е валидно и за завършените интервенции в тази сфера.

Създадените нови фирми и съответно работни места и тяхното запазване ще зависят главно от печалбата от дейността им, което зависи както от уменията на мениджърите, така и от външни фактори (търсенето на този тип продукти, покупателната способност на населението и др.).

Постигането на тенденция за повишаване на броя на туристите в община Полски Тръмбеш ще зависи основно от тяхната удовлетвореност и от конкурентоспособността на общината. Това са основните фактори, които ще ги накарат да предпочетат общината за място на отпих и туризъм не еднократно. Изпълнението на маркетинговата стратегия на Придунавския регион на България ще повлияе върху резултатите на всички мерки, насочени към развитие на туризма в общината. Все пак трябва да се отбележи, че община Полски Тръмбеш не е активен участник в изпълнението на стратегията.

Устойчивостта на благоустроената градска среда ще зависи основно от финансовите възможности на община Полски Тръмбеш да я поддържат, което към момента на оценката е гарантирано.

Устойчивостта на подобреното състояние на околната среда ще зависи от продължаване на интервенциите в тази сфера, тъй като тя се нуждае от постоянни грижи и повишаване на ефективността на използване на природните ресурси.

Предоставянето на социални услуги е дейност, която трябва да е непрекъсната, за да има устойчиво въздействие върху целевите групи и да постигне трайна положителна промяна. Добре е обаче да се търсят интегрирани варианти за подпомагане на хората, така че те да отговорят на нуждите на пазара. За тази цел ще е от полза да се направи анализ на нуждите от конкретни специалисти, които се търсят на територията на общината и усилията да се насочат в посока на тяхното създаване. Това изисква тясно сътрудничество с бизнес средите на територията на община Полски Тръмбеш, които в последните години бележат ръст.

Устойчивостта на подобрената квалификация на безработните бенефициенти по плана е подкопана от факта, че те нямат възможност да практикуват новите си умения.

Резултатите от работата на Центъра за обществена подкрепа ще са устойчиви, тъй като общината получава делегиран бюджет за нея.

По отношение на устойчивостта на резултатите, касаещи подобрене на градската среда и екологичната обстановка на територията на община Полски Тръмбеш е препоръчително да продължат да се изпълняват проекти с надграждащ ефект, които да доведат до трайни и дългосрочни въздействия в бъдеще.

Предоставянето на онлайн услуги на населението е устойчиво, тъй като ежедневното прилагане на съответните процедури продължава и след приключване на интервенцията.

Устойчивостта на подобрения капацитет на общинската администрация ще зависи от възможността за прилагане на практика на новите умения на специалистите, работещи там и тяхната лична мотивация за развитие. И тук надграждащи мерки ще бъдат само в плюс на вече получените резултати. Препоръчително е обаче да се направи анализ на нуждата от обучение на човешките ресурси, с оглед необходимостта от хора с компетенции в сферата на управлението на проекта, мониторинга и оценката.

9. Оценка на наблюдението

Оценка на качеството на организацията по изпълнението и наблюдението на ОПР 2007 – 2013 г.

Съгласно Закона за регионално развитие, кметът на общината има следните отговорности:

- Организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- Организира изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие на територията на съответната община;
- Представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- Осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и надеждността по реализацията му.

Както вече беше споменато, за целите на оценката бяха получени и анализирани докладите за наблюдение на изпълнението на ОПР 2007 – 2013 г. за 2008 г., 2009 г., 2010 г., 2011 г., 2012 г. и за 2013 г.

Като цяло докладите са добре оформени и съдържат информация за дейностите, изпълнени по съответните приоритети през отчетната година, но не отговарят изцяло на изискванията на ППЗРР, тъй като не включват всички реквизити, а именно:

1. **общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината** (тази част е включена);

2. **постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение** (част от индикаторите за наблюдение не са включени и не са отчетени, а и няма заложили целеви стойност);

3. **действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т.ч.:**

а) **мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни** (не е включена такава информация);

б) **преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми** (информацията по този въпрос не е достатъчно подробна);

в) **мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие** (тази част е включена);

г) **мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината** (тази част е включена);

д) **мерките за прилагане принципа на партньорство** (тази част е включена);

е) **резултатите от извършени оценки към края на съответната година** (не е включена такава информация);

4. **заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението** (тази част не е подробно и ясно разписана).

Съгласно Чл. 79.от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие „Наблюдението на изпълнението на регионалния план за развитие и на общинския план за развитие се извършва въз основа на данни на Националния статистически институт, на административната статистика на Агенцията по заетостта, както и на данни от други надеждни регионални и местни източници на информация.“

Пропуските в съдържанието на гореспоменатите доклади сигнализират, че има нужда да се подобри работата на системата за наблюдение в община Полски Тръмбеш.

Това е съществен въпрос, който е предпоставка за ефективното управление на проекти в общината в бъдеще, тъй като без точна информация много трудно може да се направят коректни анализи, на базата на които да се вземат далновидни управленски решения. Ето защо разрешаването на този въпрос е от ключово значение за изпълнението и наблюдението на ОПР 2014 – 2020 г.

10. Изводи и препоръки

Като цяло през отчетния период в община Полски Тръмбеш са изпълнени някои ключови интервенции в сферата на икономиката, регионалното развитие, туризма и селското стопанство, които ще послужат като база за продължаване на развитието през следващите години до 2020 г.

Поради отчетените високи нива на безработица е препоръчително през следващия програмен период по-добре да се планират и изпълнят интегрирани мерки за преодоляване на този икономически и социален феномен, които да са обвързани с нуждите на бизнеса. Добре е да има и интервенции, насочени към младите хора, които все още не са част от пазара на труда, но на които това скоро им предстои.

Също така е препоръчително да се разработят и изпълнят проекти и/или информационни кампании за създаване на био ферми/стопанства, тъй като това е ниша с голям потенциал, която би допринесла за устойчивото развитие на общината.

Мерките за енергийна ефективност са свързани с цялостно устойчиво развитие, което е един от главните приоритети на ЕС за годините до 2020 г., така че също е препоръчително да продължат и да надградят постигнатото до момента.

Като цяло се наблюдава нужда от по-интензивни мерки както в сферата на здравните, социалните и образователните услуги на територията на общината, така и по отношение на инфраструктурата в тези сектори. Това се обуславя, от една страна от нивото на образованост на населението, което има нужда да се развива, и от друга страна от нуждата от по-дългосрочни интервенции за постигане на положителна промяна в човешкия капитал в бъдеще по принцип.

Изпълнените дейности, свързани с опазване на околната среда са от важно значение за бъдещото развитие в този сектор. Те трябва да се надградят с допълнителни интервенции, мотивиращи населението към опазване на природните дадености и ефективно разделно изхвърляне на отпадъците. При формулирането на такъв тип проекти е препоръчително

да се обхванат всички възрастови групи, а не да се поставя фокус върху децата и учениците, тъй като те се учат от възрастните.

Идентифицирана е нужда от добре работеща система за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014 – 2020 г. Такава система би позволила да се очертаят всички трудности и проблеми, с които община Полски Тръмбеш се сблъсква при изпълнението на плана. Ключово за системата е събирането от общинската администрация на всички необходими данни за напредък и информация за трудностите при реализирането на плана.

Препоръчително е през следващия период докладите за наблюдение на изпълнението на новия Общински план да се допълнят с липсващата информация. Това означава към ОПР 2014 – 2020 г. да се разработят валидни индикатори за отчитане на напредъка, както на ниво продукт (изпълнена дейност), така и на ниво резултат (постигната желана промяна в конкретна област) и на ниво въздействие (дългосрочна положителна промяна върху цял сектор), към които да са зададени целеви стойности и които да се следят регулярно. Това ще способства за повишаване на ефективността при управлението на проекти в общината.

За „Географика“ ООД:

Веселина Колешева Димитрова

Управител

Приложение 1

Резултати от междинната оценка

Приоритети	1. Постигане на устойчив икономически растеж чрез повишаване трудовата заетост и образователно-квалификационното ниво на населението.			
	2. Опазване и възстановяване на околната среда с цел подобряване на привлекателността и качеството на живот в населените места от общината.			
	3. Обновяване и доизграждане на техническата и социална инфраструктура, отговаряща на съвременните европейски стандарти.			
	4. Повишаване административния капацитет на общината.			
Цели и мерки	Индикатори	Измерители		
		2008 г.	2009 г.	2010 г.
Цел 1.1.: Развитие на селското и горско стопанство като суровинна база на икономиката в региона и увеличаване на заетостта в населените места от общината				
1. Изграждане на нови аграрно-производствени структури – развитие на фамилното земеделие и животновъдство.	Брой изградени нови структури;	Отдадени под наем земеделски земи от НОПФ (чл.19 от ЗСПЗЗ) и от ОПФ общо 2720.86 дка. ниви и 13365,45 дка пасища, мери.	Отдадени под наем земеделски земи от НОПФ (чл.19 от ЗСПЗЗ) и от ОПФ общо 3629.910 дка. ниви и 11091.901 дка пасища, мери.	Отдадени под наем земеделски земи от НОПФ (чл.19 от ЗСПЗЗ) и от ОПФ общо 3177,650 дка. ниви, 19193,970 дка пасища и мери, както и 4,152 дка за пчелни семейства
2. Популяризиране и увеличаване на дейностите, свързани с билкопроизводството в общината – осъществено за 2007 г.	Брой нови дейности; Брой участници в дейностите;	“Бизнес – център” Полски Тръмбеш проведе курс “Билкарство” с 15 човека .	-	-
3. Подпомагане и поощряване изграждането на тържища, борси, пазари, изкупвателни пунктове, складови бази и др.	Брой изградени тържища, борси и пазари; Брой изградени изкупвателни пунктове;	Започва изграждането на зърнобаза в с. Петко Каравелово с капацитет над 116 000 тона зърно на терен от 50 дка.	Продължава да развива дейността си фирма „Общински пазари“; изградени са 2 силоза в зърнобазата в с. Петко Каравелово.	-

4. Възстановяване на традициите в областта на лозарството, овощарството и зеленчукопроизводството	Брой извършени дейности; Брой ангажирани в дейностите;	-	-	-
5. Насърчаване на рибовъдството чрез подобряване състоянието на водоемите.	Брой подобрени водоеми;	През 2008 г. са отдадени под наем 8 язовира, от общо 12. Повечето се използват за риболов и рибовъдство.	През 2009 г. са отдадени под наем 11 язовира, от общо 12. Извършени са 2 проверки на язовири отдадени под наем, относно тяхното състояние.	През 2010 г. са отдадени под наем 10 язовира, от общо 12. Извършени са 2 проверки на язовири отдадени под наем, относно тяхното състояние.
Цел 1.2.: Стимулиране развитието на местната промишленост				
1. Развитие на предприятията за преработка на земеделска, зеленчукова и животновъдна продукция.	Брой разкрити нови работни места; Брой създадени нови предприятия;	-	-	-
2. Запазване на съществуващата база за производство на селскостопанската техника.	-	Представител е "Първи май", дъщерно АД на "Сиконко – Холдинг" гр.София. Дружеството е с усвоени над 70 вида изделия.	Представител е "Първи май", дъщерно АД на "Сиконко – Холдинг" София. Дружеството е с усвоени над 70 вида изделия.	Представител е "Първи май", дъщерно АД на "Сиконко – Холдинг" -София. Дружеството е с усвоени над 70 вида изделия.
Цел 1.3.: Развитие на нови форми за икономически растеж				
1. Създаване на нови и развитие на съществуващите общински предприятия в областта на услугите.	Брой създадени нови общински предприятия; Брой развити общински предприятия; Брой въведени нови услуги;	Създадено е Общинско предприятие "Поддръжка и ремонт на общинско имущество" за: аварийни и текущи ремонти; озеленяване; поддръжка и ремонт на уличното осветление; поддръжка на мрежата за радиоразпространяване, вътрешни телефонни и други служебни мрежи; поддържа-не	Продължава да се развива общинското предприятие "Поддръжка и ремонт на общинско имущество"	Продължава да работи общинското предприятие "Поддръжка и ремонт на общинско имущество"

		знаковото стопанство, хоризонталната маркировка и др. Разкрити са 14 нови работни места.		
2. Развитие на малките и средни предприятия /МСП/.	Брой създадени нови МСП; Брой разкрити нови работни места;	Категоризирани са над 20 търговски обекта: питейни заведения – 11 бр., ресторанти – 2, кафе-сладкарници – 1, къща за гости – 1, бирария - 1, самостоятелни стаи-1, за продажба на тютюневи изделия – 3. В “Бизнес – център” П. Тръмбеш по програма ФАР е проведено обучение на 30 човека по “Предприемачество и малък бизнес”.	Категоризирани са 6 търговски обекта: питейни заведения – 4 бр., самостоятелни стаи - 2 бр.	-
3. Привличане на субсидии от местни фирми за решаване на общи за цялата община проблеми чрез развитие на формите на публично-частно партньорство.	Брой реализирани проекти под формата на ПЧП;	Приключен е 1 проект „Полски Тръмбеш и Лехлиу-Гара партньорство за местно трансгранично икономическо развитие”. Създадени са партньорства между бизнеса в общините Полски Тръмбеш и община Лехлиу – Гара.	Спечелен е 1 проект "Придобиване на умения и постигане на обществена активност на територията на община П. Тръмбеш за създаване на местна инициативна група", за 147300 лв. за създаване на местни инициативни групи.за разработване на стратегии за местно развитие и организиране на обучителни курсове за граждани и бизнесмени	Прекратен е договорът с МЗХ по проект "Придобиване на умения и постигане на обществена активност на територията на община Полски Тръмбеш за създаване на местна инициативна група", по Програма за развитие на селските райони, ос 4. Лидер.

Цел 1.4.: Развитие на туризма				
1. Повишаване туристическата привлекателност на общината чрез възстановяване на местни спортни и туристически обекти	Брой възстановени обекти; Брой посетители;	Четири обекта на стойност 663586 лв.	Четири обекта на стойност 663586 лв.	Три обекта на стойност 86942.00 лв.
2. Подобряване на техническата инфраструктура, обслужваща местните спортни и туристически обекти.	Брой подобрени спортни и туристически обекти; Брой посетители;	Два обекта на стойност 201502.62 лв.	Един обект на стойност 197091,57 лв.	-
3. Създаване на туристически информационни центрове;	Брой създадени центрове; Брой предлагани услуги; Брой посетители;	Създаден един туристически информационен център	Функционира създадения през 2008 г. туристически информационен център	-
4. Разработване на регионални стратегии за развитие на туризма, маркетингови и рекламни стратегии и програми, туристически пакети.	Брой разработени стратегии; Брой заложили цели;	Разработена Програма за развитие на туризма	Разработени са 4 туристически маршрута	-
5. Подготовка и разпространение на информационни и рекламни материали за региона и неговите туристически продукти, участие в регионални, национални и международни туристически панаири	Брой подготвени материали; Брой участия в панаири; Брой посетители;	-	-	-
6. Организиране на фестивали, събития на открито, спортни състезания, фолклорни прояви, представяне на местни и национални традиции.	Брой организирани събития; Брой участници в събитията;	Проведени шест културни събития	Проведени 8 културни събития	Проведени 7 културни събития

Цел 1.5.: Съхраняване на човешкия и кадровия потенциал и подобряване на социалния статус на населението

1. Повишаване на образователно-квалификационното равнище на населението.	Брой организирани курсове за квалификация и преквалификация; Брой обучени хора;	Проведени са тринадесет курса. Обучени са 224 души.	Две обучения Обучени 30 души	Шест програми по временна заетост Обхванати 73 души
2. Въвеждане на нови специалности в действащите средни училища	Брой въведени нови специалности; Брой училища с въведени нови специалности;	-	-	-
3. Организиране на курсове за преквалификация на училищните преподаватели;	Брой организирани курсове; Брой участници;	-	-	-
4. Въвеждане на модерни информационни и комуникационни технологии и средства в училищата	Брой въведени технологии; Качество на технологиите;	Доставено е обзавеждане за 28750 лв.; технически средства за видеонаблюдение за 5000 лв.; климатици, телевизор и DVD player за 6860 лв.	-	-
5. Подобряване качеството на грижите в специализираните институции за деца и възрастни.	Брой нововъведения; Качество на предлаганите грижи;	Ремонт за 2499,44 лв. на Детски дом с. Страхилово; Създаден Център за обществена подкрепа на стойност 196 507.00 лв.	Четири нововъведения на стойност 297087,46 лв.	Три проекта на стойност 229758,29 лв. Подобрява се качеството на услугите в Дом за деца – Страхилово, Центъра за социална рехабилитация и интеграция за пълно-летни лица и в Центъра за обществена подкрепа
6. Повишаване трудовата заетост на малцинствени-те групи в общината чрез реализиране на проекти за приобщаване.	Брой реализирани проекти; Брой участници;	Еден проект по Програмата «От социални помощи към заетост»; Участвали в проекта: 125 души.	Еден проект по Програма-та «От социални помощи към заетост»; Участвали в проекта: 58 души.	Част от безработните, които се наемат по програмата за временна заетост, са от малцинствени групи.
7. Съвместни дейности между представителите на	Брой проведени дейности; Брой създадени партньорства;	-	-	-

малцинствените групи в общината и съседните общини.	Брой участници в събитията;			
8. Създаване на младежки клубове на представителите на малцинствените групи в училищата на общината	Брой създадени клубове; Брой членове в клубовете;	-	-	-
9. Организиране на събития, свързани със съхранението на религия-та, езика, традициите, занаятите и културното наследство на малцинствените групи	Брой проведени събития; Брой участници в събитията; Брой участвали малцинствени групи	Приключен е проект "Билингвизма като предимство" към ЦОИДУЕМ на стойност 24510 лв.	Един проект на стойност 60000 лв. Приета Стратегия за интеграция на малцинствените общности за периода 2009-2013г.	Проект „Иновативни педагогически подходи в условията на билингвизъм и мултикултурна среда в община П. Тръмбеш” за 60000.00 лв.
Цел 1.6. Развитие на младежките дейности				
1. Откриване на младежки информационен център	Брой проведени дейности; Брой посещения;	-	-	-
2. Участие на младежи от общината в семинари, обучителни визити, тренинги в България и чужбина	Брой извършени инициативи; Брой създадени партньорства;	Три инициативи Създадени три партньорства	Един проект: : "Да направим училището привлекателно за младите хора".	Два семинара
3. Създаване на транснационални партньорства	Брой създадени партньорства;	-	Създадено 1 партньорство по програмата „Младежта в действие” на ЕС	-
4. Участие в доброволчески инициативи	Брой участия; Брой участници;	-	-	-

Цел 2.1.: Въвеждане на екологосъобразно управление на отпадъците /ТБО, строителни, производствени и опасни отпадъци/				
1. Повишаване на ефективността на системата за управление на отпадъците	Брой извършени подобрения; Качество на модернизацията;	Две подобрения	Приета е нова Наредба за опазване на околната среда и управление на отпадъците	Депонирани 8268 т. отпадъци, от които 6739 т. битови. За събиране, извозване и обезвреждане на отпадъците и поддържане чистотата на населените места са изразходвани 362111,00 лв.
2. Изграждане на инсталации за оползотворяване на отделните газови емисии (метан) от депата за битови отпадъци	Брой изградени инсталации;	-	-	-
3. Изграждане на център за рециклиране на отпадъци	Количество рециклирани отпадъци; Качество на извършените от центъра дейности;	-	-	-
4. Поетапно ликвидиране съществуващите сметища и участие в изграждането на регионално депо за ТБО	Брой ликвидирани сметища;	Шест броя	Стартирала е процедура по проектиране на Регионално депо за битови отпадъци	Изготвена е Актуализирана програма за управление на отпадъците за периода 2010-2014 г. Изготвен е идеен проект за закриване на депото.
5. Въвеждане на нови технологии за управление на отпадъците	Брой въведени нови технологии;	-	-	-
Цел 2.2.: Съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на района и подобряване състоянието на флората и фауната				
1. Развитие и поддържане на системата за озеленяване.	Качество на системата за озеленяване;	Приета е Наредба; системата се поддържа от специализирано предприятие.	Реализирани 5 проекта на стойност 47698,92 лв.	Системата за озеленяване се поддържа от Специализираното общинско предприятие и от кметствата. Изразходвани са 6525,00лв.

2. Закупуване на подходящо оборудване-оборудване за сеч и извозна техника	Брой закупена техника; Качество на новото оборудване; Качество на резултатите;	-	-	-
3. Опазване, развитие и рационално използване на горските ресурси	Качество на използваните ресурси;	-	-	-
4. Почистване на площите, пострадали от горски пожари, ветровали или насекоми;	Брой почистени площи; Качество на почистените площи;	-	-	-
5. Презалесяване на пострадалите гори, чрез използване на местни дървесни видове;	Брой презалесени гори;	-	-	Изготвен е проект за залесяване на неземеделски земи по Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.
6. Опазване и устойчиво, целесъобразно ползване на лечебните растения	Брой защитени лечебни растения;	-	-	-
7. Опазване на редките породи и растителни видове	Брой защитени редки видове;	Няма защитени редки породи и растителни видове	Част от територията на общината попада в НАТУРА 2000 - ДВ бр. 21 от 09.03.2007 г.	-
8. Съвместна работа с обществеността по проблемите на биологичното разнообразие	Брой организирани инициативи; Брой участници;	-	-	-
Цел 2.3.: Опазване на въздуха, водите и почвите от замърсявания и създаване условия за възстановяването им за подобряване качеството на околната среда				
1. Въвеждане на система за постоянен контрол на въздуха, водите и почвите - екоинспектори	Качество на резултатите от въвеждането на системата;	-	-	-
2. Провеждане на	Брой проведени кампании;	Проведени 2 кампании	Проведена 1 кампания от СОУ	-

образователни кампании сред населението за повишаване на екологичната култура относно опазване на въз-духа, водите и почвите от замърсявания	Брой участници в кампаниите;		«Цанко Церковски»	
3. Борба с ерозирали, свлачищни, заблатени и други нарушени терени	Брой запазени опасни терени;	-	Изпълнен 1 проект река Елийска на обща стойност на 803708.00 лв.	-
4. Подобряване на състоянието на атмосферния въздух чрез поэтапно газификация на селищата от общината	Брой газифицирани селища;	-	-	-
5. Почистване и поддържане на р. Янтра	Брой извършени почиствания; Честота на почистванията; Качество на почистванията;	Работи се по два проекта	-	-
Цел 2.4.: Рационално използване на ресурсите от минерални термални води за лечение и рехабилитация				
1. Възстановяване и развитие на минералната баня в с. Обединение	Брой предлагани услуги Брой организирани Инициативи	Осъществени инвестиционни разходи в размер на 272105,87 лв.	Продължена е работата по възстановяване на сградата, с цел превръщането ѝ в модерен балнеолечебен център	Продължена е работата по възстановяване на сградата, с цел превръщането ѝ в модерен балнеолечебен център
2. Възстановяване на лятна къпалня с минерална вода в гр. Полски Тръмбеш	Брой реализирани проекти; Брой осъществени междурегионални транснационални партньорства;	Възстановена е лятната къпалня	Поддържа се лятната къпалня чрез ремонтни дейности; Извършен е основен ремонт на минерален извор "П. Тръмбеш" № 57, сондаж Р-1хг – 8745 лв.	Поддържа се лятната къпалня, като се извършват ремонтни дейности.

Цел 3.1.: Усъвършенстване на транспортната инфраструктура

1. Доизграждане и рехабилитация на общинската пътна мрежа	Дължина на пътната мрежа; Качество на услугата;	Реализирани са 2 проекта на стойност 87100 лв.	Реконструкция на общински път III-502 Полски Тръмбеш - Раданово /I-5/. Изкърпване асфалтова настилка - 588 м2; цялостно преасфалтиране - 2642.27 м². Стойност - 86467.59 лв.	1. Основен ремонт на общински път П. Тръмбеш-Раданово – 2711,00 лв. 2. Основен ремонт на общински път Ст. Стамболово-П. Сеновец – 53602,32лв. 3. Основен ремонт на общински път Полски Тръмбеш - Иванча - Обединение – 5009,43лв.
2. Рехабилитация на пътната мрежа от I и III клас на територията на общината, осигуряваща достъп до международни транспортни коридори за осъществяване на трансгранично сътрудничество	Дължина на рехабилитираната пътна мрежа; Качество на извършената дейност;	Рехабилитиран е пътят Полски Тръмбеш - Стражица	Пътната мрежа от III клас се поддържа от ОПУ - В. Търново.	-
3. Възстановяване и поддържане на уличната пътна мрежа в населените места от общината	Дължина на рехабилитираната пътна мрежа; Качество на извършената дейност;	Реконструкция на пътни настилки в някои населени места на общината за 1776390.00 лв. Извършен е основен ремонт на ул. "Първи май" и ул. "Стара планина" в гр. Полски Тръмбеш за 118500 лв.	Три обекта на стойност 2232,59 лв.	Три проекта на обща стойност 2720305.00 лв.

Цел 3.2.: Развитие на комуникационната инфраструктура

1. Подобряване на качеството на телефонните услуги чрез преминаване към цифрови АТЦ	Брой въведени цифрови телефонни номера;	Въведени са във всички населени места цифрови телефонни номера	Функционират цифрови телефонни услуги във всички населени места в общината.	Мярката е изпълнена
2. Създаване на обществени	Брой създадени	-	-	-

сървърни паркове за съхранение на обществени информационни системи и данни	паркове;			
3. Повишаване на достъпа и развитие на информационните и комуникационни технологии при обслужване на населението	Брой развити технологии; Брой нововъведения;	Разработен е нов съвременен сайт на общината	-	-
Цел 3.3.: Развитие на В и К – инфраструктура				
1. Осигуряване на достатъчни количества питейна вода за всички населени места, в т.ч. и чрез използване на местни водоизточници	Брой извършени подобрения;	-	-	-
2. Строителство на пречиствателна станция за отпадни води;	Брой изградени станции;	Общината кандидатства пред МОСВ с проект "Канализация на град Полски Тръмбеш и пречиствателна станция за отпадни води в гр. Полски Тръмбеш".	Процедурата по кандидатстване е спряна от МОСВ	-
3. Строителство, реконструкция и рехабилитация на канализационни системи и съоръжения	Брой построени системи; Брой реконструирани системи и съоръжения;	Започва изпълнението на проект: "Канализация гр. Полски Тръмбеш по актуализация 2007 г. – втори етап " – 450000 лв. Стартира проект: "Канализация на кв.75, 75а, 76, 77, 79 и 80 по плана на с. Петко Каравелово за 2500000 лв.	Изпълнява се проектът "Канализация на кв.75, 75а, 76, 77, 79 и 80 по плана на с. Петко Каравелово» за 2500000 лв.	Ремонт и изграждане на канализация в град Полски Тръмбеш за 44841,00 лв.
4. Реконструкция и обновяване на амортизираната разпределителна мрежа с цел	Брой реконструирани съоръжения;	Извършват се редовно текущи ремонти и подмяна на тръбопроводи	Водопроводната мрежа се поддържа от ВиК "Йовковци" и ежегодно се правят текущи	-

намаляване на загубите на питейна вода.			ремонти и подмяна на тръбопроводи	
5. Поетапно изграждане на система за отвеждане и очистване на отпадъчните води от селищата в общината чрез изграждане на мрежи и съоръжения за пречистване на отпадните води;	Брой изградени мрежи и съоръжения;	-	-	-
Цел 3.4.: Развитие на енергийната система и внедряване на енергоспестяващи технологии				
1. Възстановяване и модернизация на уличното осветление	Дължина на възстановената мрежа;	Мярката е изпълнена преди 2008 г.	-	-
2. Внедряване на енергоспестяващи мерки и технологии, в това число: - Въвеждане на енергоспестяващи мерки и сертифициране на сгради над 1000 кв.м. полезна площ, общинска собственост /съгласно Закона за енергийната ефективност/ - Ежегодно актуализиране на Програмата за енергийна ефективност, съгласно чл. 36 ал. 2 от Закона за енергийната ефективност	Брой обекти и брой внедрени мерки	-	Приета е актуализирана Програма за енергийна ефективност на община Полски Тръмбеш за периода 2009-2011г.	Кандидатствано е с проект "Внедряване на мерки за енергийна ефективност на сгради общинска собственост, за 931320,17 лв., но проектът не е одобрен. Мярката е допълнена с Решение на ООС № 542/25.02.2010 г.
3. Насърчаване развитието и използването на технологии за производство и потребление на енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници		-	-	Мярката е въведена с Решение на ООС № 542/25.02.2010 г.

4. Насърчаване развитието и из-ползването на технологии за производство и потребление на биогорива и други възобновяеми горива в транспорта		-	=	Мярката е въведена с Решение на ОДС № 542/25.02.2010 г.
Цел 3.5.: Оптимизиране и ефективно използване на социалната инфраструктура				
1. Опазване и подобряване на материалната база в сферата на здравеопазването, образованието и културата	Брой подобрени здравни заведения; Брой подобрени образователни институции; Брой подобрени културни институции; Брой посетители в горепосочените заведения;	- 6 7	- 3 6	1 2 5
2. Реконструкция и/или ремонт на обществени сгради с местно историческо, културно, социално и религиозно значение	Брой ремонтирани сгради	-	-	1 Мярката е въведена с Решение на ОДС № 617/23.08.2010 г.
3. Оборудване и адаптиране на работни места за хора с увреждания	Брой оборудвани места;	-	-	-
Цел 3.6.: Благоустрояване на селища				
1. Изграждане и поддържане на обществени терени	Брой изградени терени; Брой поддържани терени; Качество на изградените и поддържани терени;	- Поддържане на 9 обществени терени	- Поддържане на 15 обществени терени	- Поддържане на 15 обществени терени
2. Изготвяне на селищни устройствени планове или	Брой изготвени планове;	Един – на с. Петко Каравелово	-	-

планове за обновяване на населените места;				
3. Осигуряване на достъп за трудно подвижни лица до обществени лица	Брой сгради с въведени специални съоръжения; Качество на нововъведенията; Брой използващи съоръженията;	Три сгради	-	1
4. Изграждане на нови и поддържане на съществуващите детски и спортни площадки	Брой изградени нови съоръжения; Брой поддържани съоръжения;	-	-	-
Приоритет 4: Укрепване на административния капацитет на Общината				
1. Изграждане на мрежа за извършване на административни услуги по електронен път в кметствата и кметските наместничества към административния център.	Брой извършени електронни услуги; Качество на извършените услуги;	Общината кандидатства с 1 проект за оптимизиране на процесите и интегриране на административните услуги	Стартира изпълнение на проект: "Оптимизиране на процесите и интегриране на административните услуги в община Полски Тръмбеш" - 322000 лв.	По проект „Оптимизиране на процесите и интегриране на административните услуги в Община Полски Тръмбеш” - изразходвани 214252,00 лв
2. Създаване и обучение на специализирано звено за ефективно усвояване на средства от Структурните фондове на ЕС	Брой обучени служители; Брой обучения	-	-	-
3. Създаване на партньорства между населените места в общината и други градове от Европа, Азия и Америка	Поне 5 партньорства	-	-	-

4. Участие в общи проекти с други общини и региони от други европейски държави	Брой реализирани проекти; Качество на резултатите от проектите;	Два проекта на стойност 434831 лв.	Депозиран е проект "Партньорства и приятелства без граници" П.Тръмбеш-Лехлиу Гара, по програма за Трансгранично сътрудничество - 471726.64 лв.	Един проект съвместно с община Сант'Елпидио а Маре, Република Италия
--	--	------------------------------------	--	--

Източник: Доклад за междинна оценка на ОПР 2007 – 2013 г. на община Полски Тръмбеш, 2011 г.